

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrta leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe štev. 3.

Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastojni, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 15. januarja 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Kmetje v okraju sv. Lenart slov. gor. pozor!

V nedeljo, dne 22. januarja 1911, popoldne ob 3. uri se vrši v „Vereinshausu“ v Sv. Lenartu slov. gor.

veliki kmetijski shod,

na katerem se bode o važnih zadevah razpravljalo. Treba je, da tudi kmetijsko ljudstvo šentlenartsko enkrat odločno svoje mnenje povle! Treba je, da odločno protestiramo proti zločinski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru, ki nam prizadeva tako velikansko škodo. Treba je, da se tudi napredni kmetje tega okraja združijo in da, trdni kot skala, zahtevajo svoje ljudske pravice.

Zato pa naj pridejo vsi na ta shod, kateri imajo srce za ljudstvo in voljo za delo! Tudi nasprotniki, ki se znajo in hočejo dostojno obnašati, naj pridejo. Seveda ne bomo tega trpeli, da bi nam kakšni nahujskanci shod motili ali ga celo razbili.

Somišljeniki! Agitirajte za shod in pridite vsi! Sklicatelj.

Prvaško gospodarstvo.

Poročali smo že o polomu „Glavne slovenske posojilnice“ v Ljubljani. Treba je, da omenimo še nekaj zanimivih točk.

Preteklo nedeljo vršil se je namreč glavni zbor te zavožne posojilnice. Vložniki so v največjem razburjenju in psovali so predstojništvo na vse mogoče načine. Seveda, načelnika ni bilo blizu in tudi večina članov predstojništva je ostala doma. Zato so člani vpili: „Kje je načelnik?“ — „Državni pravnik naj prime sleparje!“ — „Vse predstojništvo spada v ječo“ itd. Zanimivo je, da vabilo za ta shod ni noben član predstojništva podpisal; v tem vabilu se pravi m. dr., da stoji posojilnica vsled ponesrečenih spekulacij pred konkurzom. Za predsednika shoda je bil izvoljen znani prvaški hujskač dr. Oražen, ki je v prvi vrsti kriv dogodkov septembra meseca 1908. Dr. Oražen je prosil slovenske časopise, naj o temu polomu ničesar ne pišejo. Seveda, bojijo se javnosti, bojijo se, da pridejo njih lumparije na dan.

O položaju poročal je potem „revizor“ celjske zadružne zveze Benjamin Kunec. Kajti „Glavna posojilnica“ je članica slov. narodne zadružne zveze v Celju in zato je ta celjska narodnjaška zveza sokriva na temu škandalu.

Položaj „Glavne posojilnice“ je glasom Kunevega poročila sledeči: Pasive (m. nj. zlasti hranilne vloge z obrestmi) znašajo 4.015.723 kron in nepokriti primanjkljaj znaša 1.387.782 kron. — Aktive znašajo 3.900.000 K

in obstojijo večidel iz zahtev, od katerih je pa 2.500.000 kron dvomljivih. — Načelnik „Glavne posojilnice“, znani dr. Hudnik, ki je tudi po štajerskem strašil, potreboval je za nakup graščinskih posestev jako veliko denarja. Zato si je sam brez sklepa seje dovolil kredita za 1.200.000 K. Skozi 5 let za ta kredit ni plačal niti vinarja obresti! Za njegov dolg imajo pokritja v znesku kakšnih 350.000 K, kajti dr. Hudnik ima na Dunaju par zadolženih posestev. — Prav zanimivo je tudi, da je imela „Glavna posojilnica“ že l. 1899, ko je komaj eno leto obstojala, že primanjkljaja za 30.000 K. Ta primanjkljaj se je leto za leto povečeval; objavljalo se je pa vedno aktivne bilance... Med vlogami se nahajajo tudi take v visokosti okroglo 1 1/2 milijona kron, katere so vložile druge posojilnice, zaslepljene od visoke obrestne mere 4%.

Položaj zahteva torej — to razume vsak otrok! — da se vsled groznih dolgov napove konkurz. Ali glavni krivci so se prizadevali in delovali z vsemi mogočimi obljubami tako dolgo, da se je sklenila le likvidacija. V likvidacijski odbor so bili izvoljeni: Dr. Kovec (za celjsko zadružno zvezo, ki je tako dolgo „revidirala“, da je vse vrag vzela), dr. Oražen, Višnikar in uradnik Mikuš ter Bradaska. V enem mesecu se bode shod zopet vršil.

Polom te klavrne „Glavne posojilnice“ nam je zopet dokaz, da je brezvestnost slovenskih prvakov v gospodarskih stvareh in pri tujem denarju neskončna. Polom za polomom sledi... Ze se čuje, da stoji tudi ljubljanska „Mestna hranilnica“ in z njo mnogo slovenskih posojilnic po deželi na slabih nogah... Polom za polomom... In revno slovensko ljudstvo plačuje...

Politični pregled.

Naš cesar je baje zopet popolnoma okreval in se pri lepem vremenu že v prostem spreha.

Novo vlado smo zopet enkrat dobili. Stavil jo je po velikih težavah baron Bienerth, ki je tudi zanaprej ministerski predsednik. Nadalje sedijo v novi vladi: Dr. Maks grof Wickenburg (minister za notranje zadeve); Karl grof Stürgkh (minister za poduk in bogočastje); dr. vitez pl. Hohenburger (minister za pravosodje); dr. Robert Meyer (finančni minister); dr. Rikard Weisskirchner (trgovinski minister); Karl Marek (minister za javna dela); dr. Stanislav Glabinski (železniški minister); Adalbert pl. Widmann (poljedelski minister); Fr. pl. Georgi (domobranski minister); Vaclav vitez pl. Zalewski (minister za Galicijo). Torej zopet cela vrsta novih mož, ki bodejo svoj čas lepe penzije vzivali. Mnogo nikdo od te nove vlade ne pričakuje, ker je precej klerikalno pobarvana.

Ivan Hribar, sramotno odslovljeni eks župan ljubljanski baje ne bode več kandidiral. To je tudi najpametnejše, kar more storiti. Kajti rusko-srbsko srce tega prvaškega rogovileža je zdaj že

razkrinkano. Adio torej, Ivane Hribar, pa zdrav nam ostani...

Volitev. V 2. štajerskem volilnem okrožju se je vršila vsled odstopa posl. Jodelbauer nova volitev. Izvoljen je bil socialni demokrat Kolleger z 3.334 glasov proti nemškemu kandidatu Burgstallerju, ki je dobil le 1.780 glasov.

V Monaku se je vpeljala ustava, katero je ljudstvo baje z veseljem pozdravilo. Torej tudi ta karikatura držav ni več absolutistična.

Iz zgornje-radgonskega okraja.

(Izvirni dopis.)

Desetletja sem žrtvoval sem podpisani svoje moči javnemu delovanju. Nikdar me ni vodila sebičnost, nikdar nisem žrtvoval gospodarskih interesov političnim idejam in nikdar nisem iz osebnosti stvarnih razlogov pozabil. Meni se ni šlo nikdar za to, kakšno sukno kdo nosi in kakšni jezik govori; pač pa sem vedno vprašal: koliko dela izvršuje! Kdor me le količkaj pozna, ta mora tudi priznati, da je bila moja kritika vedno stvarna in da sem se držal celo moje življenje edino pametnega gesla: skupno gospodarsko delo za zboljšanje naše bodočnosti!

Hvale za svoje delovanje nisem našel in tudi nisem iskal. Zadovoljen bi bil, ako bi se mi očitalo vsaj stvarne resnične pregreške. Ali tega ne znajo moji nasprotniki. Zato so raje kamenje na mojo osebo lučali, zato so se borili proti meni z lažmi in obrekovanjem najgrše vrste in v brezmejni hujskariji so zadoščali svojemu političnemu sovraštvu... Mnogo jim nisem odgovarjal, kajti ljudem te baže ne prija pošteni odgovor. Vedel pa sem, da — pride dan plačila. Kajti gospodarskega dela ne more nobena prazna fraza nadomeščati! In prišel je plačilni dan...

Naj se mi torej par opomb dovoli! Ali se moji nasprotniki še spominjajo, kako so ob priliki zadnjih volitev proti meni kot takratnemu načelniku okraja lagali? Pred mano leži „Slov. Gospodar“ štev. 39 z dne 8. avgusta 1907 l., v katerem se mene in moje gospodarstvo v okraju na neverjetno lažnivi način napada. Tako čitam v tem starem članku m. dr.:

„Streti je treba moč nemčurstva in se otesiti nemčurskih verig, v katere ste bili dolga leta vklovani. Pokažite na dan volitve z zedinjenimi močmi, da se ne pustite več komandirati od radgonskih nemških „purgarjev“, katerih pokorni sluga je narodni odpadnik Wratschko. Petnajst let so gospodarili nemškutarji in radgonski purgari v našem okraju. A kako? Okrajne doklade so leto za letom zvišavali in tako nalagali vedno večja bremena na naše itak že s toliko davki preobležene rame, a vendar za gospodarski napredek okraja bore malo skrbeli.“ itd.

Tako je pisal torej „Slov. Gospodar“ leta 1907. In pri volitvah so črni gospodje zmagali. Vrgli so torej „Wratschkovo gospodarstvo“ in pričeli sami gospodariti. Štiri leta bo kmalu od tega časa. In zato se pač že lahko vprašamo: S kakšnim uspehom so pa ti gospodje gospodarili? Ali so okrajne doklade znižali? Ali so mnogo za gospodarski napredek storili?...

Dan obračuna je prišel, gospodje, in zato hočem Vaš spomin osvežiti in Vam nekaj odgovora privoščiti. Poslušajte torej, — in poslušajte tudi Vi, davkoplačevalci, ki sodite pošteno in nestransko!

Dne 22. decembra 1910 imel je okrajni zastop zgorne-radgonski plenarno zborovanje, na katerem se je tudi proračun za l. 1911 odobril. In glejte, čudno jajce je izlegel ta slovensko-narodni proračun: za leto 1911 plačavali bodo kmetje v zgornjo radgonskem okraju 40% okrajnih doklad. To je jajce, ki ga je zlegla kukavica v gnezdo male ptice! To je novoletno darilo za nas davkoplačevalce! V zg. radgonskem okraju se je od nekdanj okroglo 20% okrajnih doklad plačevalo. Po regulaciji davkov je bilo v okraju davkov za 10.000 K odpisanih. Vsled tega so se morale dvigati okrajne doklade od 25—27%. Do leta 1903 se je plačevalo 27%, potem do l. 1906 25% in l. 1907 zopet 27%. S temi dokladi pa je bilo vedno vse poplačano in je poleg tega še pri računu v blagajni 2—3000 K ostajalo... Leta 1907 je okrajni zastop prišel v klerikalne roke. Komaj so bili ti možakarji izvoljeni, so že pričeli pisariti po prvaskih listih grde in lažnive psovke čez Wratschka, kakor jih najdemo tudi v zgoraj omenjenem članku „Slov. Gospodarja.“ Vsled tega je napredni zastop dne 16. septembra 1907 svoje službovanje odpovedal in deželni odbor naprosil, da naj ta odpošlje enega gospoda, da prevzame vse akte in račune; kajti novo izvoljenemu zastopu se ne more v nobenem oziru zaupati. Od tega dneva ni stari odbor več posloval, ni več denarja sprejemal in ni ničesar izplačeval. Nato je bil deželni odbor prisiljen, odposlati g. dr. Stepančiča, da je ta sprejel akte in račune in jih oddal novemu odboru. Ker stari odbor ni dvigal zadnjih okrajnih doklad, ostalo je le še 70 K blagajne, seveda brez vsakega dolga, katero svoto je novi odbor sprejel. G. dr. Stepančič se je iskreno zahvalil za izborni red, v katerem je vodil stari odbor akte in račune. In potem so pričeli klerikalci „gospodariti“ — v treh letih pa so nam okrajne doklade od 27 na 40% zvišali!... Bog jim daj še 3 leta „gospodariti“; potem bomo imeli kakšnih 60% doklad...

In zdaj vprašamo vse poštene ljudi, vprašamo pa tudi klerikalce in „Slov. Gospodar“: Kdo je bolje gospodaril, „nemškutar“ Wratschko ali slovenski vodja Terstenjak?? Ne prilizavam se s temi besedami nikomur. Ali takih laži ne morem trpeti. Kajti neko človeče je pri zadnji seji povedalo: „Komaj smo dolg 2000 K plačali, katerega nam je Wratschko zapustil.“ Grda laž! G. dr. Stepančič je priča, da je to laž! Seveda, kadar se človek

krivga izpозна in ga vest peče, hoče drugemu krivice predbacivati, da tako svojo lastno vest lažje pomiri!... Ni dosti, da je novi odbor vse brez dolga prevzel; imel je še v davkariji za mesece september, oktober, november in december 1907 denarje dvigniti v znesku 9.417 K. Nadalje še od nekaterih občin za smodnik za streljanje proti toči v znesku 475 K. Skupaj torej 9.892 K. Izdatkov pa so imeli za te štiri mesece 5.480 K i. s.: ker še do 16. sept. ni bil prodec na cesti popolnoma navažen, je bilo še za plačati 2000 K; nadalje cestarjem I. razreda 240 K, II. razreda 600 K; za poškodovano cesto pri Schlossbergu kakih 700 K (še toliko ni kostalo), Vračniki v Radenci 300 K, hebamki 240 K, za vinorejsko šolo 600 K, apoteka 700 K in za razne zadeve rečimo 600 K, kar bi bilo skupaj 5.480 K. Ako to od zgoraj omenjenih dohodkov odračunamo (9892 K manj 5480 K), ostane tedaj za leto 1908 še 4412 K... Jaz se čisto nič ne brigam, kam se je teh 4.412 K zapisalo in zaračunilo; ali čez mene naj ne lažejo!

4412 K so imeli klerikalci torej gotovega denarja, ko so prevzeli zastop. „Gospodarili“ so tri leta in zdaj imajo — 6011,84 K dolga!!!! Pa naše načelstvo si zna pomagati: vzeli so iz hranilnice 3000 K in so plačali nekaj dolga. Vendar bi bilo boljše, ako bi vseh 6021 K iz hranilnice vzeli in ves dolg plačali. Tako mora človek špekulirati, da dolg plača, kajti tega ne zna vsak.

Omenil sem številke, ne pa prazne psovke. In istinitost teh številki zamorem pred vsako sodnijo dokazati. Vprašam torej še enkrat: kdo je bolje gospodaril? Kar se pa gospodarskega dela samega tiče, ki ga je novi odbor v okraju izvršil, bi bilo boljše, da iz usmiljenja molčim. Nikdar še niso bile ceste v tako slabem stanju, kakor sedaj! Oj, lepo, lepo je napredoval ta novi, do kosti slovenski odbor! Pri „zmagi“ so v sv. Jurju streljali in streljali. Potem so stare, poštene cestarje odpustili, češ da so „Bračkajanci.“ Nadalje so najeli cestarje, katerim je bilo delo pretežko, plača pa preslaba. Ljudje so delali, kar so hoteli, pa če jih prav ni bilo celi mesec na cesti, po plačo so gotovo vsaki mesec prišli. In tudi načelnik je svojih 800 kronic hladnokrvno vsako leto v žep vtaknil, brez vsacega dela in truda za okraj...

To je obračun z lažniki, ki so pred tremi leti na mojo osebo pljuvali! Ljudstvo boče odprlo oči, kajti odpirati mora tudi denarnico. Takšno je klerikalno gospodarstvo! Za sedaj dovolj; ako me pa pri miru ne pustite, povem še kaj več. Kajti vaše „slovensko“ gospodarstvo me jako veseli, vaše zadrege in vaši smešni izgovori so jako zanimivi. Seveda, plačevalci pa bomo do vsi mi davkoplačevalci, vsi

za vašo nezmožnost in brezvestnost! Kdo vam kaj more? Le „svoji k svojim“.

Franc Wratschko.

Dopisi.

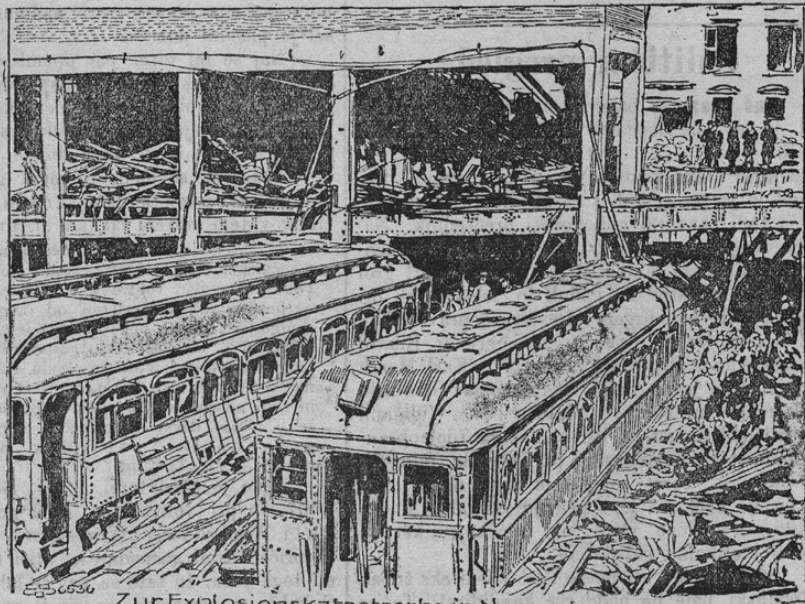
Iz Ptujске gore. (Gorski rihtar Juri Topolovec kot dobrotnik). Kakor je že svoj čas „Štajerc“ poročal, da gospod nadučitelj L. Čulk ubožnim otrokom ob poldnevah kruha priskrbi. V ta namen je tudi v zadnjem tednu gospa nadučiteljca pri imovitejših v fari milodare pobirala; umevno je, da se pri rihtarju tudi za tak dober namen potrka, kakor tudi pri „ubožnem očetu“ Marku Topolovec. Pri teh dveh je nadučiteljca zastoj prosila; pustimo Jurčku besedo ko pravi: „da bo on že svoje otroke sam oskrbel; pa kaj bi daval ko on itak nima nobenega imena!“ Mi farmani pa vemo, da ima ime, samo tega pravega njegovega imena nočemo razglasiti. Za uboge otroke nimata denarja, za narodnjaške hujskarije pa dovolj! Kar pa se tiče oskrbe njegovih otrok, pa naj bo označeno, da je na tepesnico svoje otroke pošiljal k ubožnejšim tepeskat, ko je on pred drugimi duri zaklenil. — V preteklem letu sta hodila Jurček kot rihtar in Martin Krajnc po gmejskem komisiji ter sta pri nekem želarju zemljo merila, brez da bi soseda k tem „komisiji“ pozvala; zatoraj sta prvemu sosedovo zemljo odmerila; zato pa je moral prvi taverhe Krajncu in Kadučevemu Jurčku za ta nepostavni čin delati. Ubogi želar je taverhe delal, odmerjene zemlje pa ni dobil, ker sosed si ne pusti zato zemlje vzeti da bi rihtar in Krajnc zastoj taverhare imela. Zatoraj naj bo označeno, da gmajnski „komisija“ nima nobene pravice si mujo ali pot računati, zato ima od občine letno plačo; še manj pravice ima, brez obeh sosedov komu zemljo vzeti ali dati. Gmajnski komisija sme le s porazumljenjem obeh sosedov po mapi razmeriti in le taki komisija ima postavno podlago; ste razumeli, gorski narodnjaki? V javnosti se je preje mislilo, da imajo gorski narodnjaki samo na „Štajercijance“ svoj „srd“; iz navedenega pa sledi: da jim ni nobeno sredstvo „pregmaj“, samo da narodnjaško malho polnijo in občane brez izjeme izsesavljajo. Sv. pismo pravi: drevo, katero le slabi sad rodi, bo posekano in v ogen vrženo; gorski volilci pa bojo narodnjaško bando pri volitvah iz občinskega odbora pognali!

Trbovlje. Volitve v naši občini so torej končane, čeprav ne na splošno zadovoljnost. Mnogo jih je v odboru, ki niso te časti vredni. Kaj pa hočejo tisti štajgerji? Tako občino bi morali voditi ljudje, ki imajo moč, vpliv in veljavo... Za nas kmete bi bilo mnogo vredno, ako bi kdo kmetijsko društvo v roko vzel, da bi se v tej zadevi kaj storilo. Doslje pri nas še ni bilo nikogar, ki bi v tej zadevi kaj naredil. Decembra meseca še ni bilo nikoli kmetijsko društvo skupaj sklicano, kakor sedaj, ko so bile obč. volitve blizo. Saj vemo zakaj! Ferdo Roš se je močno bal, da ne pride več v občinski zastop in glejte, komaj da je še obvisel. Po božji milosti je še ostal v občinskem zastopu. On je tudi posestnike skupaj sklicaval. Dacar je prišel v Prapretno vas in je nagovarjal posestnike, da naj k Rošu pridejo, da se bodo „pomenili“. Ali odgovor posestnikov je bil: Mi že imamo toliko uma, da volimo brez Roševih sladkih besed. Za župana bil je zopet g. Vodušek izvoljen. Ferdo je bil čisto poparjen, niti enega glasa ni dobil in vendar je baje upal, da postane on župan. Volitev bi drugače izpadla, ako bi industrija ne bi bila toliko popustljiva. Zdaj je pa nekaj takih občinskih svetovalcev, da se Bogu smili. Kaj hoče n. p. ta Kramar, ki je že dvakrat faliral in trikrat firmo prenarodil; najprve je bil Johann, potem Janez in zdaj Ivan Kramar. Ali nas bo on gospodarstva učil? Potem se repenci tisti Dežman, potem Goropevšek. Tudi bi rad tisti krčmar Dolničar veliko govoril. Ali moj ljubi, bodi ti miren in Boga zahvali, da si zopet h kruhu prišel. Glej na tvoje goste in postreži jim dobro... Razmere v Trbovljah pa bomo javnosti vedno popisavali!

Dol pri Hrastniku. Tu je bila 9. t. m. volitev. Rudarji so se na noge postavili in so doslegli, da v III. razredu nista bila izvoljena učitelj Genus in debeli dacar Podmenik. Mislila sta

Velika razstrelba

se je zgodila p. kr. v poslopju za kotle centralne železnice v Novem Yorku. Skupno je bilo 21 oseb ubitih, več kot 200 pa ranjenih. Eksplozija se je zgodila najprej v posodi za plin; sledila ji je pa takoj dinamična razstrelba. Železniški voz, ki se je mimo peljal, vrgla je eksplozija 1 m visoko in ga popolnoma razbila. Poslopje za kotle je bilo seveda popolnoma porušeno. Od 30 oseb v poslopju bilo jih je 21 takoj mrtvih. Železniški oboki so ostali vsaj življenju rešili. V bližini je železniški kolodvor, ki je tudi jako veliko trpel. Pasažirji so padali po tleh

Zur Explosionskatastrophe in Newyork

kakor muhe. Naša slika kaže jasno, kako je razstrelba divjala.

si, da še ni prepozno in da ju izvoli I. razred. Ali tudi tukaj sta skozi padla. Zdaj bo mir v naši občini, kajti ta dva možaka sta mnogo sovraštva napravila. Z Bogom, Genus in dacar Podmenik!

V Bukovcih pri sv. Marku niže Ptuja. Dragi nam čitatelji, dolgo časa že sem vam hotel omeniti o našem gasilnem društvu, katero smo že leta in leta ustanovljali. Vendar se je enkrat naša želja izpolnila. Trudili so se naši napredni možje, katerim izrekamo vso zahvalo. Pa tudi občina je dala sezidati krasno hišico za našo novo brizgalno z imenom „Kernreutter“ iz Dunaja, katera tira na dve strani vodo. Dne 10. decembra m. l. smo dobili našo krasno brizgalno iz Dunaja. Z 28 društveniki smo se pripeljali na Ptuj in prišli so jo tudi g. Steudte kot hauptman ptujskih gasilcev ogledati. Potem so nam lepe nauke in nasvete dajali, za kar jim izrekamo prisrčno zahvalo. Potem se je začel naš spreved pomikati iz mesta Ptuja in z velikim veseljem smo se bližali naši farni meji, kjer nas je čakalo veliko ljudi in pa tudi naša markovska godba, katera nam je veselo zasvirala „Cesarsko pesen“ in pa tudi več lepih komadov. Potem smo se skupno pomikali proti brizgalni hišici, kjer so nas sprejeli z veliko strelji; pa tudi z velikim veseljem je pričakovalo nad 500 ljudi, kateri so si želeli ogledati to krasno spremstvo. Nagovor sta imela naš g. hauptman M. Korenjak in kmet J. Cvetko, ki sta govorila o strašnem ognju, kateri je razsajal v letu 1893 in še dvakrat zaporedoma pozneje. Izrekamo jima lepo zahvalo. Nato se je spreved podal v gostilno F. Strelec in pričela se je veselja zabava do 10. ure. Nato je 28 društvenikov z večimi ljudmi in z godbo spremilo g. hauptmana na njegov dom in se pri njem zabavala do 2. ure. Bog daj, da bi nova brizgalna z vrlimi gasilci delovala v zmislu gesla: „Gott zur Ehr, dem Nächsten zur Wehr!“

Iz Kozjanskega okraja. Ni še dolgo, kar smo čitali, da je Kozjanski dekan g. Tomažič splezal po lestevici omejenosti in ljudske neumnosti do raznih častnih mest, katere ne dičijo prevrženih duhovski stan. Katera častna mesta monsignore Tomažič zavzema, ne bodemo tukaj naštevati, saj so itak vsem znana. Pogovorili se bodemo danes le z mestom načelnika okrajnega zastopa v Kozjem. Povejte nam vendar, monsignore Tomažič, kaj ste v celih 14 letih kot načelnik okrajnega zastopa, za katero mesto se z vsemi močmi bojujete, za kmeta storili? Odgovor je celo lahek, da čisto nič koristnega, pač pa veliko slabega. Okrajne ceste v gornem delu kozjanskega okraja že dve leti niste dali posipati (šodtrati). Od okrajnih daril za pridne živinorejce v času Vašega načelovanja ni sluha, ravno tako ni sluha, da bi katera občina v gornem delu okraja dobila najmanjšo podporo za popravljane občinskih cest. Okrajni cestarji se pritožujejo, da jim ni več za živeti. Zakaj torej zvišanje okrajnih doklad pri manjših izdatkih? O tej stvari bodemo govorili še pri višjih oblastih! Spominjamo se še načelnikov pred Vam, kateri so vse našete dolžnosti natančno izpolnjevali, in še kmetom kaj drugega koristnega storili, pa z manjšim okraj. dokladam, kakor so sedaj. Ja monsignore Tomažič, tako ne bo šlo dolgo in tudi ne sme iti. S tem da gramozne kupe v spodnjem delu okraja merite, s tem še ni vse storjeno. Tudi v gornem delu okraja so davkoplalčiči, tudi ti plačujejo okrajne doklade, zakaj bi se pa za dobre okrajne ceste ne poskrbelo? Ali pa jih od plačila okrajnih doklad oprostilo! Zadnojo sicer ni mogoče, pa Vi, ki ste tako brihtna glavic, bi mogoče tudi to iztuhali. Ako ne razumete načelovanja okraja zakaj silite na to mesto? Zakaj ne ostanete pri svojem kopitu? Vi kot duhovnik, dekan, imate menda ja kakšni drugi posel v svojem prevrženem stanu, kakor gramozne kupe meriti, ako pa nimate drugega, zakaj Vas plačuje država? Sramota za duhovnika! Kristus kot ustanovitelj krščanstva je v prvi vrsti naglašal: Moje kraljestvo ni od tega sveta. Rekel je svojim apostolom: „Idite po celem svetu, učite vse ljudi“ itd. Ni pa nikdar rekel: Idite in merite gramozne kupe, zavzemajte iz častilakomnosti razna častna mesta in izrabljajte ljudstvo! Ne tega Vam Kristus ni naročil! Zato pa ponavljamo: Sramota za duhovnika! Kjerkoli so duhovniki

vodili kako podjetje, prišlo je do zločina in poloma. Taki ljudi v prvi vrsti niso zmožni in v drugi zaradi sebičnosti tudi ne sposobni za narmanje gospodarstvo s tujim denarjem. Oni nimajo namena, kmetu pomagati, marveč kmeta napraviti gospodarsko odvisnega, ga privezati, to je njih cilj. Poglejmo polom na Koroškem, propad tolikih konzumov, propad slovensko-prvaške zadruga v Ljubljani itd. Kje sta sedaj monsignore Weiss in monsignore Kayser, katera sta zakrivila ogromni propad na Koroškem? Prvi je pobegnul, drugi je v ječi. Ali Vam kaj brzojavita, g. načelnik Tomažič? Kmetje v Kozjanskem okraju! Pozor, dokler je še čas. Toliko za sedaj — pa na svidenje.

Sv. Lovrenc slov. gor. Tukaj imamo res čudnega župnika; kadar iz prižnice ne terja, tedaj pa ugovarja enega ali drugega, večkrat celo po imenu, ker ne pripozna, da je prižnica sveto mesto za oznanjevanje božje besede. Kadar se ta gospod ne joče, tedaj pa ugovarja, in terja in govori o samih Marijinih družbah, to pa le zaradi svoje koristi. Naj še spregovorim nekaj besed dalje. Ker sem siromak in si ne morem kupiti tako drage klopi v cerkvi, zato moram stati na svojih berlavih nogah; tako se mi je zgodilo 6. t. m. na dan sv. treh kraljev pri rani sv. maši. Med pridigo se je jokal, po pridigi pa je začel govoriti v svoji jezi o rajni Johani Šošarič še celo je rekel po domače Grebova v Rotmani, občina Klaponci. Bila je ledična. V Marijini družbi žali Bog pri nas v sv. Lovrencu porodi veliko deklet nezakonske otroke. In tako se je zgodilo tudi tej Johani Šošarič; a ker ni bila družbenica zato je imel ta župnik tako jezo na njo, da jo je poimenoval iz prižnice napadal, še celo ko je bila na mrtvaškem odrin, in tudi njenega fanta ki je mislil z njo stopiti v zakon. Rajna je bila sama posestnica, ali nemila smrt jo je zadela v tem porodu; ker ni napravila svoje poslednje volje ali testamenta, ji ta župnik ni pustil zvoniti; rekel je da to cambrijganje ne pomaga mrtvim nič. Če se pa pripelje kakšni črni gospod, tistemu pa zvonijo tako, kakor da bi si on sam kupil zvonove, čeprav ni dal vinarja zanje. Ker ni dobil pred plačila, ni hotel iti na pokopališče, tedaj je nagnal g. kaplana trugo blagoslovit; mislim tudi da je bil hud na tiste ljudi, kateri so jo spremljali k večernemu počitku. Ta župnik si misli, da on ne bo umrl; zato nabira velike svote denarja, na prižnici pa govori, česa potrebuješ na tem svetu, daruj, olepšaj cerkev, siromak ta črni pa še ni ničesar daroval cerkvi, on samo vleče v bogate posojilnice in mara samo za bogataše velikaše in plemenitaše, siromaka pa še z dobrim očesom ne pogleda. On ne pozna zgodovine cesarja Jožefa II. kako je stopil sam za trugo siromaka in je rekel: ta mora biti ubožec, in jo je spremljal na pokopališče z odkrito glavjo. Tako tudi mislim, da bi lepo bilo, če bi on tako storil, potem bi mu tudi drugi ljudje bolj verovali. Zakaj vera peša? Dragi bralec, dobro prečitaj in si premisli! Je to ravnanje Kristusovo? Povem ti dobro in si zapomni, župnik, če ne bodeš miroval, bodemo ti drugič drugače začrnilo, kaj se je godilo pred mnogimi leti, ko si bil kaplanček tukaj... Razburjeno ljudstvo.

Schicht Stearin=svče

LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!

Ne kadijo!

Ne dišijo!

Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Boj za Kočevje.

(Izvirni dopis.)

Že od nekdanj stanuje na t. zv. kočevskem jezikovnem otoku miroljubno kočevsko ljudstvo, ki se peča s kmetijstvom in trgovstvom. To ljudstvo je nemško in vendar je živel vedno v najlepšem razmerju s slovenskimi Kranjci. V bližini mesta, v Lienfeldu in Grafenfeldu so se naselili Slovenci, ali tudi to ni dobrega razmerja med obema narodoma motilo.

Ali kar nakrat je prišel v Kočevje prvaško-

zagriženi kaplan-hujškač Kopitar, ki je pričel takoj sovraštvo razširjati. Mesto krščanske ljubnezi učil je boj proti nemškim domačinom. Kako je ta blagoslovljeni hujškač nastopal, to presega že vse meje. Prepovedal je otrokom nemško moliti in rekel, da nemških molitev na noben način ne bode trpel. Otrokom nemške sirotišnice je prepovedal na nemška vprašanja odgovoriti in se nemških molitev udeležiti. Ustanovil je potem neko „društvo“ in je v hiši nekoga Rusa vsako nedeljo hujškal in ščuval. Razširjal je prvaške letake polne sovraštva, v katerih se je v nasilje hujškalo. Kmalu so se pokazale posledice: slovenski otroci so pričeli nemške napadati, slov. fantalini so napadali nemške posestnike ob beam dnevu, ponoči se je mir kalilo in izzivalo. Vkljub temu so ostali domačini mirni. Ali na Novoletu zavpil je Kopitar raz prižnice: „Bog daj naši fari mir in več pameti in manj šnopsa!“ Ta nesramna žalitev smrkolina v duhovski suknji je ljudstvo hudo razburilo. Pritožili so se pri cerkveni oblasti, ki pa ni hotela ničesar proti izzivaču storiti. Domači dehant g. Erker je sam povedal, da je že vse proti Kopitarju poskusil, da pa ni mogel ničesar doseči. Ljudstvo se je moralo vsled tega samo pomagati in je demonstriralo. Zgodilo se fantu ni ničesar in prvaški listi v tem oziru grdo lažejo. Posledica je bila, da je oblast — poslala zandarje, ki naj bi varovali hujškajočega farja. To je pravica! Mesto Kočevje je kakor v obsednem stanju. Povsod bajonet! To pa samo zaradi tega, ker dobro katoliško ljudstvo ne pusti cerkve zlorabljati v politične namene!

To je zopet novi dokaz, kako zamore en sam duhovniški mladenič mirno faro razburiti in nahujskati. Po klerikalnih listih napadajo zdaj vso prebivalstvo, oblast, ja celo duhovnika dehanta Erkerja, ki noče sodelovati v tej hujškariji. Ljudstvo je pričelo vsled tega groziti, da bode iz katoliške cerkve izstopilo. To je šele pomagalo in škof je kaplana Kopitarja iz Kočevja prestavil.

Za sedaj je torej temu boju konec! Ali koliko časa? Dokler ne pride zopet kakšni „duhovnik“, kateremu je politika več nego Božja beseda... Skozi stoletja so živeli nemški Kočevjarji s slovenskimi sosedi v prijateljskem razmerju. In tako prijateljsko razmerje je zlasti v gospodarskem oziru potrebno. Pri temu naj ostane!

Domačini! Bodite potem Nemci ali Slovenci, ene resnice ne smete pozabiti: zboljšanje gospodarskega položaja je le v skupnem delu mogoče! Tisti, ki vas hujškajo v narodnjaške boje, tisti vas hočejo poneumiti in izkoriščati. Kmetje, otreсите se klerikalno-prvaškega jarma!

Novice.

Kranjcem!

Na Kranjskem pričel se je „Štajerc“ prav lepo razširjati, zlasti odkar je prvaška politika na vsakem polju doživela tako velikanske polome. Zlasti naša zadnja številka, ki je prinesla zanimivi „Glas iz Kranjskega“, bila je z velikim veseljem sprejeta. To pa „narodno“ časopisje sila jezi. Ti „narodni“ voditelji, ki so za „blagor naroda“ postali bogati in živijo od izsesavanja slovenskega ljudstva, se pač resnice bojijo. V svoji jezi so pričeli tudi „Štajercu“ kar divjati in v tem postajajo tudi smešni. Tako piše ljubljanski „Slovenski narod“: — „Ali je to dovoljeno? — Iz več krajev dobivamo poročila, da se je na tisoče izvodov ptujškega „Štajerca“ vrglo med ljudstvo... Vprašamo državno oblast, kako more trpeti kaj takega? Posledice se baje že kažejo“ itd. Oj ti naivni „Slov. Narod“! Seveda je to dovoljeno! Ali naj morda ljubljanske škricke in posojilničarje za dovoljenje prosimo, kje in kedaj naj svoj list razširjamo? Državno oblast to prav nič ne briga in „narodni“ voditelji v Ljubljani se lahko na glavo postavijo — mi se zato ne zmenimo. Vseli nas, da „Slov. Narod“ sam priznava, da se že posledice „Štajercevega“ delovanja kažejo. Te posledice pač ne morejo biti druge, nego da bode kranjsko

Ljudstvo obrnilo hrbet tistim prvaškim hujskačem, ki imajo v političnem oziru smrt Adamiča in Lundra na vesti, v gospodarskem oziru pa polome v svojih zločinsko brezvestnih denarnih zavodih. Tako bode „Štajerc“ na Kranjskem izraz javne kritike! Brezobzirno bodo vodili boj proti izkoriščevalcem ljudstva.

Zahvala. Ob priliki novega leta in božičnih praznikov dobili smo iz raznih krajev (tudi iz Nemčije in Amerike) jako veliko prisrčnih čestitk. Zahvaljujemo se vsem prijateljem tem potom, kajti nemogoče je, da bi se vsakomur posamezno pismeno zahvalili. Najbolj nas pri vseh teh čestitkah veseli, da si je „Štajerc“ privsod toliko pravih in navdušenih prijateljev pridobil. Tudi mi ostanemo v novem letu zvesti svojim načelom! Ob tej priliki omenimo, da smo dobili tudi nekaj sveda nepodpisanih sramotilnih pismen zagriženih nasprotnikov. Zahvaljujemo se tudi zanje, kajti veseli nas, da se naši nasprotniki tako strupeno čez „Štajerca“ jezijo. . .

Uredništvo „Štajerca“.
Slovenske zadruga. Z ozirom na zadnje polome v slovenskih zadrugah objavil je neki planinski poslanec v „dnk“ zanimivi članek, kateremu naj posnemamo le sledeče točke: „Prvaki združujejo svoje pristaše v gospodarskih zvezah, katere pa zasledujejo narodno-politične cilje. Medtem ko nemški denarni zavodi skrbno svoja pravila vpoštevajo in velike rezerve nakopičijo, gospodarijo slov. zadruga na brezvestni način in pospešujejo narodne cilje. Ako bi slov. zadruga vestno postavo od 9. aprila 1873, R. G. Bl. Nr. 70 vpoštevale, prinesle bi kakor nemške in danske mnogo dobrega. Ali te postavbe se ravno ne držijo. Slovenske posojilnice izdajajo časopise, ustanovljajo fabrike, špekulirajo z zemljišči in delajo najbolj riskantne „kšefte“. Valed tega so tudi polomi v teh posojilnicah na dnevnem redu. Revizijska postavba z dnè 10. junija 1903 se od strani prvakov v ta namen zlorablja, da skrivajo nepostavno delovanje posojilnic, kar se zamore dokazati iz mnogih aktov kranjskih in štajerskih sodnij. To postavba je treba torej popolnoma spremeniti, da se omeji izrabljanje posojilnic v politične namene. Sedanj polomi posojilnic v Ljubljani in Celju pa opozarjajo tudi na neko drugo stvar. Prvaki zahtevajo vedno državne pomoči za svoje posojilnice, katere so vsled zločinske brezvestnosti na rob propada spravili. Proti temu je treba nastopiti.“ — Na tem stališču smo tudi mi. Krvavi denar davkoplačevalcev ni zato tukaj, da bi se z njim banerotne posojilnice slovenskih klativitevce reševalo.

Prošnja konj. Policijski vodja v Novem Yorku pustil je na vseh durih mestnih hlevov plakate s sledečo vsebino nabiti: „Prošnja konja. K tebi, moj gospodar, prihajam z mojo prošnjo! Preživi in napajaj me; kadar je dneva trpljenje minulo, daj mi prenočišče v čednem hlevu. Govori z menoj, kajti tvoj glas bolj vpliva, nego bič; božaj me in uči me na ta način vselega in prostovoljnega dela. Ne zbijaj po meni, kadar grè cesta navzgor, in ne vleči prehudo za vajeta, kadar grè navzdol. In ako te takoj ne razumem, ne primi hitro za bič. Preglej raje vajeta, ako niso v neredu, poglej, ako mi železo na kopitu ne boli. Ako ne jemljem krme, preglej moje zobe. Ne odreži mi repa, kèr je moje edino orodje zoper muhe, ki me trpinčijo. In kadar me napravi starost slabotnega, ne obsodi me smrti od lakote; ubij me, da ne trpim brez koristi. In oprostí mi, moj gospodar, da prihajam s to prošnjo, oprostí mi v imenu Onega, ki se je tudi v hlevu porodil.“ — Pravijo, da je ta plakat trpinčenje živali veliko bolj omejil, nego najostrejšje policijske kazni.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Ob novem letu. Naš prijatelj Tebničmar nam piše: „Zadnjič enkrat sem spaciral po ptujskem „štatvaldu“, tam kjer poleti oficirji muhe lovijo. Po zimi pa ni muh, razven tistih, ki so tam pri „petelinčku“ v kurniku zaprte. Kar nakrat srečam nekega dolgega črnega gospoda. Ponižno snamem klobuček in pravim: „Prosíti novo leto! Kam pa grejo, gospod Jager?“

— „Veš kaj, Tebničmar, to teb' nič mar!“
— „Dobro so jo pogruntali; pa le vem, kam grejo: v Hajdino; pa da bi vas „Štajerc“ ne vidil, grejo skozi „štatvald“ in pri „lustigen Krieg“ pa pridejo zopet na cesto.“ — Gospod mi je zažugal in šel naprej. Tudi jaz sem šel in pljunil v Dravo, ki je tekla tako dolgočasno, kakor da bi jo zeblo. Pri železniškem mostu sem porinil ravno nov čik v usta, ko me že sreča jermenar Šegula. „Ti, Tebničmar,“ pravi takoj, „mene pa imajo zdaj pri kravatelcu. Ali že veš? Kaj praviš, ali me bodo hudo štrafali, kèr sem tistega šolmastra vun nagnal, ki je prišel k meni ljudstvo štet?“ — „Hudo, hudo te bodejo štrafali; jermenar bodejo rezali iz tvojeja hrbta!“ — Prestrašen je skočil pol metra v luft in se ugriznil v jezik: „Potem pa naj tudi zlodej vso politiko vzame! Nikdar več ne bom politike uganjal, pa če se prav dr. Jurtela na glavo postavi.“ In tekel je naprej ter se vlekel za lase. Ni bil še daleč, ko srečam ponosnega gospoda, v katerem sem takoj mojega prijatelja hofrata Ploja izpoznal. „Oj, gospod hofrat, gratuliram, kèr ste avanzirali! Zakaj pa tiščite spodnji žnabel tako naprej, senatni predsednik? Malo takih, gospod Ploj! Čast komur gre čast!“ — „Hvala, hvala,“ rekel je Ploj; „hvala, zaslužil pa sem to, nicht wahr, Tebničmar? Prosim, kaj bi upravno sodišče brez mene? Nič, figa! Ali greva na firkel vina?“ — In zavila sva jo v Pogačnikovo gostilno. „Kaj pa imate dobrega?“ je vprašal Ploj. „Vino, pivo, kislá voda, slivovko, brinjevec.“ — Ploj je vstal in rekel natakariči: „Ako mi še enkrat besedo o brinjevcu rečete, zmenila se bodeva drugod!“ Komaj sem ga pomiril. Ali potem mi je pričel praviti, kako človek avanzira, ako nima rezanice v glavi: „Vidiš, Tebničmar, politika je taka, kakor fana na turmu. Kdor tega razume, temu niti brinje ne škoduje. In zato avanziram jaz . . . Poslovil sem se od Ploja in šel domu. Kajti moj želodec je slab. In doma sem se vlekel na postelj in premišljal, kaj naj bi človek (ako bi mogel) raznim ljudem za novo leto podaril. In sestavlil sem to-le listo: 1. Dr. Korošču flašo šnopsa. — 2. Dr. Verstovšekú novo „prepričanje.“ — 3. Dr. Ploju en tucat somišljenikov v škatljici za sardine. — 4. Dr. Jurteli „urtel“ jermenarja Šegule. — 5. Dr. Brumenu album izgubljenih tožb. — 6. Dr. Fermevcu zahvalo slov. gimnazijcev v okvirju. — 7. Dr. Benkoviču nov pasji bič. — 8. Dr. Kukovcu eno novo idejo. — 9. Nadučitelju Kaukler v Ptujú črko „G.“ — 10. Žnidarju Vesjaku nemško gramatiko. — 11. Krčmarju Mahoriču pakele kvart. — 12. Vavpotiču en testament. — 13. Senčarju „turnersko“ fotografijo. — 14. Šeguli kofe-žlico pameti. — 15. Kaplanu Rabuza deviški škapulir. — itd. itd. itd. Srečno novo leto!

Kaplan Jaka Rabuza, ki je zdaj v Gornemgradu in je postal v kratkem času tako „priljubljen“, da so ga farani že k sodniji poklicali in je bil tam zaradi pretepavanja otrok kazno-

van, ta kaplan torej je čutil potrebo, da se tuje, da zopet enkrat v javnosti osmeši in blamira. Možor znamenda nima tako kratke pameti, da ne bi več znadel, kaj vse ima na vesti. Njegova preteklost je reir tako umazana, da je niti duhovniški talar po vse, kakriti ne more. Predrzní ta petelinček, ki se mu je na vsako kijkljo sline cedijo, ki skače čez potoke, prašuje ako se tam otroci kopljejo, ki je v šoli po posevkakduku s posameznimi učenkami že neverjetnena vsakstvari uganjal, katerega ne bi pustil noben pa brnietni oče samega s svojo deco, ta kaplan Jakec s tva Rabuza torej, ki je prava karikatura političnega bodejocelibaterja in farizeja, — ta Jakec torej je bil Uraditako predrzn, da je „Štajercovega“ urednika g. 1911. Linharta zaradi nekega članka tožil, češ da je to njegovo dvomljivo „časť“ žalil. Kar strmeli smo j nad toliki predrznosti! Stokrat že smo mu očirca, 12tali, da je čez potoke za nagimi otrocmi skakal lbra, 8in vedno je molčal, kèr je vedel, da svoje trdirnive lahko dokažemo. In zdaj nakrat nas je dopoltožil. Razveselili smo se in čakali obtožnice. ČetrteTemu Jakecu, katerega so že orožniki oklenjeila, 18nega v ječo gnali, kèr je bil zlorabe otrok obta, 28dolžen, čeprav je bil pozneje zaradi „pomanjbra, kanja dokazov“ izpuščen, bi mi pred sodnijo kratz pesen zapeli, da bi je svoje žive dni ne pozabil. lalje v. Zato smo z veseljem čakali obravnave pred posta, rotrojniki. Pred sodnijo bi Rabuzek take slišal, da Slatinbi potem ne skakal več čez potoke, pač pa dne. — morda — v potok. Človek s tako svinjarskimi rih o navadami, kakor je ta Rabuza, naj bi se skrilek. O v zadnji kot in prosil Boga, da ga nikdo ne znikihtanki vidi. . . No, Rabuzek si je stvar premislil in Celjzbal se je sodnije. Zato je potegnill tožbo na spredozogojno nazaj in plačal vse bode dosedanje troške. S tem je Jakec svojo bodekrivdo priznal! Jakec se je preprial s farani, zmu otrocmi, s fanti, s kmeti, s svojim župnikom, — rop in hotel se je prepriati tudi s „Štajercem“. Ali o glatukaj se mu ni posrečilo in umazan do čelato ko stoji zdaj v javnosti. Ako treba, objavili bodedomico v ves proti njemu nabrani material v listu. Adio!

Hofrat Ploj imenovan je bil senatnim predsednikom upravnega sodišča in stopi s tem v rilec IV. činovni razred. Niga menda človeka, ki bi Petnapravil tako lepo in tako hitro karijero kakor prota hofrat in pomagač vsake vlade. Dr. Ploj pač Ta dobro vè, zakaj koketira z vlado. . . Upamo sestna pa dvoje: prvič da bode dr. Ploj kot senatni Tucpredsednik pojasnil tiste umazane zadeve, ki so ski j se mu očitalo; da bode zlasti vrgel od sebe li in brinjevi šopek in da bode tudi svoje proti Za prednjakom naperjene laži prekkical. Drugič pa mnc upamo, da je to avanziranje Ploja ednako pomembno z njegovim — političnim penzjoniranjem. Ob apem. Upamo, da bode senatni predsednik Ploj Tiodslej nehvaležni politiki hrbet pokazal in na argu dosedaj pridobljenih slovanskih lovorikah počival. r ur Upamo to v — njegovem interesu, pa tudi v veži interesu našega ljudstva.

Zopet polom posojilnice? „Slov. narod“, ni je torej zagriženo prvaki list, piše v eni svojih ja Pe zadnjih številk, da se nahaja slovenska ka P posojilnica na Dobrni-Neuhausu la u velikih težavah. Tudi od drugih strani p

Vojaški spomenik na Koroškem.

V spomin leta 1813 na Koroškem v junaškem boju padlih avstrijskih in francoskih vojakov in večni spomin združenja Koroške s habsburško hišo, uresniči posebni odbor nov vojaški spomenik v Beljaku. Spomenik izdeluje kipar Anton Groth. Naša slika kaže ta spomenik.

„Štajerca“
Zahtevajte povsod

da se čuje, da bode bržkone do poloma prišlo. Može biti velika škoda, če bi se to zgodilo. Smo res radovedni, kaj se na tej govorici. Od raznih strani nas tudi vprašujejo vložniki dobrnske posojilnice, jeli res kakšna nevarnost. Mi pravimo: nevarnost na vsak način, kajti posojilnica na obrniji brez oblastvenega nadzora. Vložniki naj zahtevajo jasnosti in j bodo v vsakem oziru previdni!

Uradni dnevi okraj. glavarstva ptujskega
 l. 1911. V l. 1911. bode glavarstvo ptujsko delo naslednje uradne dneve: — A. Za sodni kraj ormoški: v sredo, dně 18. januarja, 1. marca, 12. aprila, 31. maja, 19. julija, 13. septembra, 8. novembra, 20. decembra, v občinski pisarni v Ormožu, vsakokrat z začetkom ob 8. uri dopoldne. — B. Za sodni kraj rogaški: v četrtek dně: 19. januarja, 2. marca, 13. aprila, 18. maja, 22. junija, 27. julija, 24. avgusta, 28. septembra, 2. novembra, 14. decembra, v gostilni „pri pošti“ v Rogatcu, vsakokrat z začetkom ob 9. uri 30 minut dopoldne; ozabil, nadalje v petek, dně 23. junija, 28. julija, 25. avgusta, v občinski pisarni v zdravilišču Rogatec-Slatina, vsakokrat z začetkom ob 9. uri dopoldne. — V Ptuj se vrše uradni dnevi v prostih okr. glavarstva vsako sredo in vsaki stek. Ob drugih delavnik ter ob nedeljah in raznikih se, izvzemši nujne slučaje, ne posluje strankami.

Celjski župan, g. dr. pl. Jabornegg potegnil na splošno željo svoj odstop nazaj in načeloma bode v prid napredne stvari i znanprej celjani, z temu mestu.

Roparski umor. Mrtvega s popolnoma razbito glavo so našli v Št. Ilju na cesti v Zareču kočarja A. Danko. Dan popreje je ginal v Št. Ilju in jo tam za 270 K prodal. Ob 4 uri zvečer je prišel v gostilno Očrkl, v kare bližini so potem drugi dan mrliča našli. Morilec je 17 letni „gajšic“ Johan Klobasa iz Št. Petra. Ubil ga je s sekiro. Ko je umorjenega pro prodajal, so ga vjeli. Morilec je že priznal.

Tat. V Zaboku ukradel je Franc Posterženj posestniku Brmovcu 2 konja v vrednosti 1.100 K. Tudi razne druge predmete je ukradel. V aski je hotel konja prodati; ali tam so ga jeli in zaprli.

Zaprl so tista dva hrvatska roparja, ki sta e mnogo iz sejmov prihajajočih kmetov oropala. **Obesil** se je v Celju, baje zaradi ljubezni, lapeč Jožef Vodoušek iz ptujske okolice.

Trojčki. Žena delavca Steinerja v Judenburgu dobila je trojčke (3 dečke), ki so pa v ar urah zopet umrli. Čudno, da imajo ravno eveži toliko „otročkega blagoslova“...

Brezvestnost. Pri sv. Pavlu v Savinjski dolini je umrla v otročji postelji posestnica Antonija Permoser. Njen mož ni pravčasno po zdravniku poslal. Tako je babica Pirc ženo zdravila, ali popolnoma napačno, tako da je revica morala umreti. Proti babici se je vložila tožba.

Posiliti je hotel občinski sluga Franz v Starivasi pri Slov. Gradcu vžitkarico Barbaro Hevnik. Ali ta se je pogumno branila; vzela je poleno in udarila zaljubljenega tako krepko po roki, da mu jo je zlomila.

Poneveril je v Rosbahu viničar Alojz Janoz posestniku Grossu večjo svoto denarja.

Zastrupila se je v Trstu natakarka Tereza Pernat iz Slovenske Bistrice zaradi nesrečne ljubezni.

Obesil se je v Mariboru slikar Franc Brudermann. Vzrok samomora je, da je bil iz službe odpuščen. Zdravnik je prišel takoj, ali vendar ni mogel nesrečnežu več življenja rešiti.

V spodnje krilo zašila je dekla Marija Bezjak v Mariboru 50 K. Ta denar je ukradla tovarišici Mariji Prapotnik. Tatico so pa le dobili in denar tudi. Ta presneta policija gleda celo v spodnje kikle. . .

Pazite na deco! 8 mesečna hčerka krojača Berlisg v Velenju igrala se je sama v kuhinji. Prišla je k posodi z vrelo vodo in se z njo polila. Vbogi otrok je bil tako poparjen, da je v celjski bolnici umrl.

Divjak. Na sejmu v Planini je fant Franc Fračnar s kamenji in nožem razne osebe napadel. Tudi orožnikom se je zoperstavil. Orož-

nik pa ga je naposled sunil z bajonetom v stegno. Potem šele so ga ukrotili.

Mlada tatova. Dva učenca peka Losinscheg v Ptuj sta kradla kakor srake. Naznanjena sta sodnji.

V snegu našli so mrtvo — tako se nam iz Pameča pri Slov. Gradcu poroča — 60 letno vžitkarico Marijo Hanžej. Revica je zmrznila.

Požar. Kmetici Mariji But v Zg. Gaberniku se je pri kuhanju na peči mast vnela. Hipoma je stala vsa kuhinja v ognju in se je kmetica komaj s svojima otrokoma rešila. Hiša je popolnoma pogorela in je škode za 1.400 K.

Ljuba ženka. V Obrežu pri Brežicah sta se sprla zakonska Vinopovšek. Žena je bila tako jezna, da je šla po svojo prijateljico Marijo Zupančič, s katero sta moža napadli. Razburjena babura ga je potem z nožem težko ranila.

Razstrelba. Acetilenski kotelj se je razstrelil kleparju Teichnerju v Ptuj. K sreči ni bil nikdo ranjen in le par šip je zbitih.

Drevo ubilo je pri sekanju v Ljutomerski okolici J. Lasiča. To je v kratkem času že drugi slučaj take nesreče v bližini Ljutomerja.

Napačni kapucin. Pri Halbenrainu je fehtaril neki kapucin. Bil je pa to neki fant iz Purkle, ki je kuto ukradel. Zaprli so ga.

Prva pekovska učenka.

Pri letošnjem »Aufdingen« pekovske zadruge na Dunaju oglasila se je tudi 14 letna Marija Schürer,

Marie Schürer, dvanajstletna pekarska učnica.

hči nekega tamošnjega pekovskega mojstra. Naša slika kaže to prvo pekovsko učenko pri peči.

Iz Koroškega.

Razpuščeno prvaško društvo. Najhujše orodje slovensko-prvaško gonje na Koroškem je „Katoriško-politično in gospodarsko društvo za Slovence“, katerega vodja je znani hujskajoči, iz Kranjskega priromani advokat dr. Janko Brejc. Veliki del žalostnih posledic narodnjaške hujskarije na Koroškem pripisati je temu društvu. Zdaj je vendar tudi vlada uvidila škodljivost, nevarnost in protipostavno delovanje tega črnega društva. Poroča se namreč, da je ces. kralj. vlada to društvo razpustila i. s. zaradi preokračanja društvenega delokroga. Prvaški listi bodo zdaj seveda zavilili in vpili, da se jim krivica godi. Ali po našem mnenju je skrajni čas, da se brezmejno huskarijona Koroškem enkrat ustavi. Drugače si bode moralo pametno koroško ljudstvo samo in z lastnimi močmi pomagati!

Iz Pliberške okolice se nam piše: Kakor znano, se je vršila v »narodnem domu« v Pliberku na dan sv. Štefana igra, ki je bila pre-

cej dobro obiskana. Med drugimi se je te igre udeležila tudi neka žena iz Homberga s svojo majhno hčerko. Ta deklica je imela nalogo naloženo, pri omenjeni igri predstavljati angeljca. Ko je veselica trajala dolgo in se je potem takem morala omenjena žena s svojim angeljem varuhom vračati še le pozno ponoči domu, se je pripetilo, da jo je med potom napadel neznan človek, ter jo baje hotel z silo zapeljati v smrtni greh. Po velikem krikju in vrisku žene, kakor njenega angelja-varuha, se je nesramnež odstranil in izgubil v črni noči. Po vsej okolici pa se je znano, da se je pretečeno leto ravno v naši župniji porodilo nenavadno veliko nezakonskih otrok. To nezgodo so na novega leta dan tudi č. g. dekan na priznici omenili, ter naglašali, naj se iščejo sredstva, da se takim nezgodam ustavijo pota. Č. g. dekan, ali niso ravno te „igre“ priložnost, pri katerih se mladina shaja in hodi tolikokrat v pozni, temni noči, dostikrat prav židane volje domov? Ali bi se ne bila mogla tudi prej omenjeni ženi iz Homberga pripetiti kakšna nesreča? In njena hčerka? Kako bi se pri taki priliki nedolžna deca lahko pohujšala ali pokvarila! Če se torej želi najti sredstvo, da se v tekočem letu število nezakonskih otrok zmanjša, tako naj se v prvi vrsti prepovejo igre!

Lebuče. Piše se nam: Ob novem letu našim častnim občanom, potem vsem tistim odbornikom, ki so ta čas imeli debelo za ošesom, pa tudi kaplanu Warnböcku, za njih jako velike in imenitne zasluge, iskreno izrekamo vso čast ter jih tudi v višave povzdiguemo. Dobro bi bilo, ako bi Grafenauer hotel v zbornici napraviti predlog, da se tudi tem zlate križce izprosi. . .

Lepi „duhovnik“. V bolnici v Beljaku je ležala žena nekega uradnika težko bolana. Zdravnik ji je zapovedal popolni mir. Vkljub temu je prišel pater Anton k nje in jo je na vse mogoče načine nadlegoval in psoval. Prosila ga je, da naj jo zapusti. Ali farški zagriženec se je toliko časa s težko bolano prepiral, da se je revici kri izlila. Potem šele je brezsrečni „duhovnik“ pobegnil. Vseled tega svojega divjaškega in protikršćanskega ravnanja obsodila je sodnja fanatičnega črnoskneža na 30 kron denarne globe. Pač presneto ponižna kazen za tega človeka, ki bi po našem mnenju zaslužil par tednov zapore!

Dvojna mera. „Allg. Bauernzeitung“ piše: „Ako kakšni vbogi kmet ali rokodelc svojega davka ne plača, zapiše se mu zamudne obresti, rubež in eksekucija. Kajti država mora živeti, čeprav njeni prebivalci poginejo. Z velikimi družbami pa postopa država čisto drugače. Z „dobrimi“ bilancami prišla je n. pr. koroška družba za železo in jeklo („Kärntner Eisen- und Stahlwerks-Gesellschaft“) tako daleč, da je plačala le svojemu kapitalu primerni najmanjši davek v znesku 2.000 K. Prejšnji lastnik Voigt pa je plačaval 6.000 K, in kakor znano, plačujejo akcijske družbe 2 krat in 3 krat toliko nego posebna podjetja. Seveda se je na ta način tudi deželo in občine za doklade opeharilo. V pozni jeseni 1910 se je vendar za l. 1905 do 1907 izdalo predpis; od 1908 naprej naj bi družba še po predpisu l. 1907 plačala. Ali od predpisanja pa do plačila je v tem slučaju še dolga pot. Davek za leta 1908 do 1910 se je takoj ustavilo („stunden“) in baje se boče to tudi z davkom za prejšnja tri leta storiti. In pri temu se gre za podjetje dunajskega bančnega društva, ki ima 130 milijonov akcijskega kapitala, 39 milijonov rezervne in 7 1/2% dividende. Upravni svetniki baron Haerdtl, knez Hohenlohe, grof Hyos, grof Larisch, baron Leilig, skoraj izključno člani gospodske zbornice, so pač vplivni gospodje in bančna družba razdeli pač v ta namen en milijon med te postop. . . ., da havzirajo pri ministrih. Kmet pa, — ja, kmet, to je nekaj družega, — kmet plačuje, da postane „plav“, ali pa se ga vrže vun“...

Cesar je podelil g. H. Oroszi v Borovljah zlati zaslužni križec. Čestitamo!

V teatru aretirali. so v Beljaku neko Terezo Drukmler, ki je baje kokoži kradla.

Sleparil je v Arnoldsteinu delavec Ludovik Borsič iz Hrvatskega in jo potem popihal. Uzmoviča še niso vjeli.

Velika nesreča V Beljaku je bila pri de-

lavcu Wegschaidler peč napačna. Vsled tega se je ponoči strupeni plin razvil, ki je gospodinjo Rozo Heber in njenega 2letnega otroka zadušil. Wegschaidlerja so komaj rešili.

Krvavi dogodek. Iz Beljaka se poroča o krvavem dogodku, ki se je pripetil na italijanski meji. Kmetski fant Peter Filafer šel je proti svoji blizu meje ležeči hiši, ko ga neki laški financer ustavi in tihotapstva obdolži. Zapovedal je fantu, da mora z njim v Pontebo iti. Fant tega ni hotel storiti; pač pa je bil pripravljen iti k avstrijski finančni oblasti. Nato je hotel financer fanta s silo naprej spraviti. Ali ker ga ni mogel premagati, vzal je revolver in ustrelil na fanta, ki se je smrtnonevarno ranjen na tla zgrudil. Financer pa je potem zbežal. Laškega divjaka so v spodnji Dogni vjeli in zaprli. Tako daleč pa menda še nismo, da bi nas Lahi na avstrijski zemlji streljali!

Zadužil se je v spanju 4 mesečni otrok dekle Roze Sabitzer v občini Kreutzen.

Požar. Gospodarsko poslopje posestnika Matije Kreinza v Velikovcu je pogorelo z vsjo krmo in kmetijskim orodjem. Istotako hiša. Škode je za 7.000 K.

Nogo zlomil si je na ledu v sv. Petru pri Celovcu neki krojaški učencec.

Tatovi. Hlapec Johan Otiš iz velikovške okolice je kradel v Prevalju in potem pobegnil. Istotako je neki Peter Wippauer v Spittalu kradel in potem pobegnil.

Zastrupila se je v Celovcu delavka Lucia Umnik. Vzrok samomora ni znan.

Po svetu.

Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan, se je pustil od svoje žene ločiti.

Ruski roparji so napadli v Dzieditzu prošla, ga ustrelili in mu oropali 6000 K. Ravno tako so napadli poštni urad v mestu Chibi. Ali poštar je dva roparja ustrelil, medtem ko so ostali pobegnili.

Tovariša zabodel. V Ljubljani prišel je kanoir Obers pijan v kasarno. V šali je hotel tovariša Weinzerla iz postelje vreči. Ta pa se je z bajonetom branil. To je Obersa, ki je iz spodnje Štajerske doma, tako razburilo, da mu je bajonet iz rok iztrgal in ga Weinzerlu v prsa zasadil. Nesrečnej je doma iz Železne kaplje, in je čez par ur umrl. Oj ti neumne šale v pijanosti!

Našim kmetovalcem.

Čim več se upeljavajo stroji v kmetijski obrat, tem večja je nevarnost ali za posesnika strojev samega ali pa za njegove uslužbenice. Koliko obžalovanja vrednih nesreč se je pripetilo že pri mlatilnicah, slamozernicah ali pri drugih kmetijskih strojih. Človek ni nikdar dovolj previden! Nesreča se kaj hitro pripeti in z žalostjo se je dognelo, da število nesreč vedno raste. Marsikdo bo rekel, da je pač treba paziti, toda prizadetim to več ne pomaga.

Za to je c. k. namestništvo v Gradcu odredilo, da morajo imeti od 1. januarja 1911 vsi stroji, pri katerih je zdravlje in življenje pri strojih zaposlenih v nevarnosti, priprave, ki nevarnost vsaj zmanjšajo, če ne odstranijo. Zandarmerija je dobila strog nalog, da pazi na to, da se ta naredba izvršuje vsepovsod in od vsakega pri strojih, ki morejo postati nevarni življenju in zdravju.

Z današnjim dnevom, ko dobi ta odredba pravo moč z vsjo strogostjo, ne smemo opustiti svarila za vse posesnike strojev in jih v njih lastno korist opozoriti na ta odlok še posebej. Kajti nesreča nikdar ne miruje in ima zraven tega še to posledico, da je itak že sam sebi obžalovanja vredni dogodilja še vedno v zvezi z neprijetnimi sodnjskimi poti in neizogibno materijelno škodo.

Na vsak način je boljše zavarovati se proti temu in poslušati te blagovoljne nasvete in odredbe, kakor se potem kesati. Pri novih naročitvah strojev pa naj kmetovalci skrbijo za to, da je stroj že opremljen s takimi varnostnimi pripravami, ker je poznejše montiranje v resnici sitno in tudi mnogo več stane.

Dobro in umestno je, da vsak kmetovalec, ki si še ni nabavil od oblasti zahtevane varnostne opreme pri svojem stroju, to stori takoj, sicer bo k temu prisiljen in povrh še zapade kazni.

S tozadevnimi morebitnimi prasnji se je obrniti na okrajno glavarstvo, kjer so na razpolago predočujoče slike.

Gospodarske.

Prekratka rezanica provzroča pri konjih čestokrat koliko, posebno če je zmešana z otrobi ali zrnjem. Resnica ima namreč namen, da konja nekoako prisili k zvečenju klaje, ter da jo obenem namoči s slino, vsled česar se krma potem boljše prebavi. Če je pa rezanica kratka, konj krme ne prežveči dobro, ampak le površno. Pripeti se mnogokrat, da se taka klaja v čevah tako splasti, da se poloti konja kolika, katera se ne da odpraviti včasih tudi z močnimi klistirnimi sredstvi. Poskrbi toraj, da bo rezanica najmanj 2 cm dolga.

Če hočeš porabiti vreče od superfosfata, ki še niso prepereli, v kak drug namen, izprazni jih čimprej, obrni notranjo stran na zvon in jih dobro otresi, da spraviš kolikor mogoče veliko superfosfata iz tkanine. Ko si jih dobro otepel, deni jih nekoliko časa v navadno vodo, nato potegni jih iz nje in dobro ovij ter deni v vodo, v kateri si raztopil nekoliko navadne sode. Na vsakih 100 l vode zadošča 4-5 kg sode. V tej vodi pusti vreče nekoliko časa, nato jih potegni iz nje, dobro ovij in stavi sušiti na sonce. Soda se namreč s superfosfatovo kislino spoji, na kar ista tkanine več ne razjeda. V sodini raztopni pa namakaj vreče parkrat, da kislino popolnoma odpraviš. Za 50 vreč zadošča 50 l vode in 2 kg sode.

Če hočeš dobiti vztrajne vreče, vzemi kakih 14 l vode, vrzi v njo 1 kg zdrobijene hrastove skorje, deni nad ogenj in pusti, da se dobro skuha. V to raztopino deni platno, iz katerega nameravaš sešiti vreče in pusti ga v njej kakih 20 ur. Nato potegni platno iz raztopine, operi ga v čisti vodi in deni ga sušiti. Če ravnaš s platnom na ta način, napoji se z ono snovjo, ki se nahaja v hrastovi skorji t. j. s čreslovino ali taninom. Vreče, zgotovljene iz takega platna, ne splešne zlepa, so bolj trdne in vztrajne.

Kdaj in s čim naj se pognoje travniki? Najprimernejši čas za gnojenje travnikov sta november in december, deloma tudi še januar. Na vsak ha travnika naj se raztrosi po 500-600 kg Tomaževe žlindre in enaka množina kajnata, ali namesto poslednjega 150 do 200 kg 40 odst. kalijeve soli. Kajnit ali 40 odst. kalijeve soli naj se raztrosi pomešana s Tomaževo žlindro. Travnik naj se pred in po končanem gnojenju podolgoma in počez dobro povleče s travniško brano.

Skrbi za to, da bo hlev pozimi primerno gorak. Vsak hlev mora biti tudi pozimi primerno gorak, če hočeš, da se bo živina pravilno razvijala, da mleka ne zgubi itd. Živini pa škoduje pretopleh hlev, kajti v tem slučaju se poti in izgublja na teži, če je pa hlev prehlad, porabi živina preveč snovi za to, da obrani primerno telesno toplino. Če nočeš imeti izgube pri živini, poskrbi, da bo v govejem hlevu, če je le mogoče, 12-18° C, v konjskem 12-15° C, ovcam pa tudi bolj hladen hlev ne škoduje. Hlev, v katerem drži mlado živino, naj ima vsaj 15° C. Da boš pa vedel, kakšna toplota je v hlevu, kupi si toplomer, ki ne stane mnogo in obesi ga na kak lesen steber ali leseno steno na sredi hleva.

Eternitove strehe. Vsled naredbe državne zveze avstrijskih požarnih bramb in pod vodstvom komandanta gasilcev mesta Dunaja, pož. ravnatelja Eduarda Müller, izvršila se je 30. oktobra v Lincu požarna poizkušnja z raznimi materiali za pokrivanje streh t. s. z opako (Plach- in Falzziegel), z eternitom, naravnim šiferjem, s cementnimi ploščami, začinkanim železom in plohom in strešno papo. O t. tega materiala je bila najprej strešna papa uničena, potem je počil šifer, potem so padle cementne ploščice, nadalje opaka in končno šele eternitna streha na oni strani strehe, ki je imela late. Na šalini (vrschalt) strehi ostala je eternitna streha intak v kljub temu, da je šalnice zgorele. Da se poudari razliko med naravnim šiferjem in eternitom, dalo se je na strehe zarače in gorče kosce lesa, vence iz slame itd. Gorelo je to 10 minut, potem se je pogasil. Naradni šifer je bil ves razmeden in razpokan, eternit pa skoraj prav nič. To vse pač dokazuje izbornost eternitnih streh.

Odlikovanje firme za motorje. Climax-fabriki za motorje Bachrich & Co. na Dunaju se je z ozirom na njene uspehe na polju izdelovanja motorjev za surovo olje in zlasti na njeno stremljenje za eksport dovolilo, da nosi cesarskega orla v pečatu in šildu. Razveseljivo je, da je ta jako uspešna firma, ki ima že toliko prijateljev, tudi to zunanje znamenje pridobila.

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. jenera: 86, 34, 26, 48, 23.
Trst, dne 31. decembra: 52, 84, 87, 8, 38.

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Zvezda
s križcem

MAGGI-JEVE kocke

à 5 h

za takojšno nabavo
gotove goveje juhe

so priznano
najboljše!

Učencec
za trgovino s knjigami in papirjem, iz dobre hiše, ki govori nemško in slovensko, se sprejme. W. Blanke v Ptuj.

Grazer Kasse
(r. G. m. b. H.), Graz, Sackstrasse Nr. 14, verleiht Geld — auch in grösseren Posten — rasch, ohne Vermittler-provision, ohne Lebensversicherungs-zwang und ohne-zwang zu Gehaltsvermerkungen bei missiger Verzinsung gegen Bürgschaft oder gegen Gehalts-abbzug mit Lebensversicherung, oder gegen grundbücherliche oder sonstige entsprechende Sicherheit im Personalkredit-zweig zur Rückzahlung in Wochenraten (von welchen auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass das Kapital in 5 oder in 10 oder 15 Jahren rückgezahlt wird, im allgemeinen Zweig, aber in beliebig zu vereinbarenden Frist. Schnellste Erledigung. Auszahlung der Vorschüsse nach Herstellung der Sicherheit sofort. Drucksorten-Verband.

Kupujem **bukovski les** popolnoma zdrav les v debilih od ca. 30 cm naprej po celih vagonih. Ponudbe (od železniske postaje v vagon naloženo) sprejema pod K. K. 73 uprava tega lista. 30

Krepki **Pekovski učencec** s celo dobro oskrbo, ki dobi pozneje tudi plačo, se sprejme v pekarni Anton Nieschanz, Mitterdorf, Mürztal, zgornjo Štajersko. 24

Reparature šivalnih strojev se v naši delavnici hitro in strokovnjasko izpeljejo. SINGER Co. akc. dr. za šivalne stroje. Največji in najstarejši podjetje za šivalne stroje. Ptuj, Hauptplatz 1. Na pr. vprašanja vsako za-željeno pojasnilo. Vzorcni si-vanja in šitkarna zastojni in franko. 58

Reparature šivalnih strojev se v naši delavnici hitro in strokovnjasko izpeljejo. SINGER Co. akc. dr. za šivalne stroje. Največji in najstarejši podjetje za šivalne stroje. Ptuj, Hauptplatz 1. Na pr. vprašanja vsako za-željeno pojasnilo. Vzorcni si-vanja in šitkarna zastojni in franko. 58

Kupite nič drugega proti **Kaše!** hripavosti, katarhu, z slinjenosti, krčnemu oslovskemu kašlju ka kor fino okane

Kaiser jeve **prsne karamelo** s „treimi smrekami“

5900 not. postar friš in privlačnih jamči gotovi uspehi. Zavoj 20 in 40 vinarjev. Doza 60 vinarjev. Dob se pri H. Molitor apoteke v Ptuj, lg Behribalk

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba galic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerske užigalice“! Glasval. firma brata Slawit v Ptuj.

Rokod eti išče pri par tisoč od 20 do 80 a. Več pove jerec

obrega 60-70 hekt. Poljčane št. Studeni nah.

alo po Georg St dr. p.; d klet, živim a vse poti krito. Cem

tna f ant 30 let K gotovim omeniti ali bodi si gostilno ali vo. Naslov ništv

men 2-4 K na dan in stalo prevzete lahke strikarije Edino moja mašina ruza strikanje „Patenthebe“ izkušene jeklene dele zaneslj. nogavice, mošporne izdelke, Predimol trenost nič ne stori. Ča mali. Pism. garanc. nah služba. Neodvisna ek. Prospekt zastojni Pašiča pošepevanje domačepenični trg. sodn. protokol. Karz Dunaj, Mariahilf, Nelke 1/06. adkor

šplje bulo (lu mel. injeve ren- alenjava stna mo

loka za orentna ovejve m injska i och friš peh oka mavc. bl . . .

Alado s revesti ps olje veče, s ajfa na ganje. Ivo . . .

leko, f leko, f es, trd es, me es, me

Mest irva . . .

slama slama . . .

čelje, g čelje, g . . .

Največje povišanje teže!
Najkrajše trajanje pitanja! Najfinejša kakovost!

povzroči kot do-
datek k navadni
svinjski krmi

Fattingerjev
„Lucullus“

ki je najprimer-
nejša in največ
vsebujoča krepil-
na krma za pi-
tanje in rejo.

V posebnih kr-
mljnih pristnih
na kr. ogrski
živino-fiziolog
preizkovalnici.
v Budimpešti
se je dognalo,
da se z 2 kg.
„Lucullusa“ ži-
vo teže za 1
kg. zviša.

Brez razumnega
krmljenja so dobri
pridelki v živinoreji
izključeni.

„Lucullus“ vrsta II za rejo 50 kil z vrečo vred
„Lucullus“ vrsta III za pitanje K 11-50 od fabrike.

Ceniki brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & comp. z. z. s. z. Dunaj - Inzersdorf.

Mesto 40 K samo 6 K

Priložnostni nakup

Gamsova brada

pod jelenovi bradi, nova, zelo lepa. 15 cm dolga,
dlačka, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim
kržem, skupaj samo 6 K. Dlačka in obrab pod jam-
stvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po
povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj IX, Altmüttergasse 3/123
Mnogo priznanih pisem. 1055

Boj proti draginji

zahteva zapovedujoče, da
kupujete štofe za moško in
žensko obleko neposredno
v fabriki.

V lastnem interesu zahte-
vajte tedaj naše najnovjše
jesenske in zimske muštre.
Reže se vsako mero.

Prva šlezjska zaloga tvorniških proizvodov

„SUDETIA“

Jägerndorf, avstr. Šlezija.

Švajcer ali kravji majer

oženjen, zanesljiv pri opravi mleka, se sprejme
meseca februarja t. l. Ponudbe so poslat na

upravnništvo „Štajerca“ v Ptuj. 34

V življenju nikdar več!

Mesto 16 kron samo 6 kron.

Vsled cenega nakupa v ve-
liki fabriki ur, prodam mojo
pravo kovinsko

„Gloria“-
srebrno
remontoar
uro

dvojni mantelj, 36 urno izvrstno
rom. kolesje, toče v kamenjih,
krasno ohišje, graviranje z ko-
njem, jelenom, levom ali vapnom,
dokler izda zaloga za malenkostno
ceno

6 kron za en kos
prejšnja cena 16 kron.

Primerna „Gloria“ srebrna verižica 1 krono
3 leta garancije. — Pošilja po povzetju Ekspozitna hiša ur

Max Böhnell

Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25. 1053

5000 goldinarjev plačil

= za osebe brez brade in za plešce

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po
pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodj
dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev
obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Bal
edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med
dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj
Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

5000 goldinarjev v gotovini
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez t
plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina trdka, ki prevzame tako ja
Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo pred
redbami!

Oziraje se na moje poskuse z vašim »Mos Balsamom«, vam lahko naznanim, da sem s njim popolno
dovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar krep
2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama.
ležno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi »Mos Balsam« kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam
pela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v lasih. Ko sem pa
3 tedne »Mos Balsam«, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gđc. M. C. Andersen, Ny V
gade 5, Kopenhagen.

1 zavoj »Mos« gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največjo special
govino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 399 Dänemark

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Svetovno mojsterstvo v industriji ur
vendar pridobljeno! 276

Prevezje edine razprodaje me spravi v polotaj,
za le K 490 oferirati elegantno, ekstra ploščo
amerik. 14 kar. zlato-duble Švic. žepno uro. Ista
ima dobro idoece 36 urno Anker-kolesje premirane
znanke „Speciosa“ in je na električni poti s prav
im zlatom prevlečena. Garancija za preciznost
4 leta.

1 k. K 490
2 k. K 930

Vsakičuri dođa se fino pozlačeno verižico zastoj.
Brez rizike, ker imenjava dovoljena, ev. denar
nazaj. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

Ceno Posteljno Perje in daune

Ena kila sivo, slisano K 2-—, 'pol-belo K 280, belo
K 4-—, prima mehko kot daune K 6-—, visoko-prima
slis., najboljša vrsta K 8-—, daune K 6-—, bele
K 10-—, prsni flaum K 12-—, od 5 kil naprej franko.

Gotove postelje

nlet (nanking) ena tuha, velikosti 180x116 cm z dvema blazino-
ma pod glavo, te 80x58 cm, dovolj polni, z novim sivino, čišče-
nim in trajnim perjem K 16-—, poldaune K 20-— daune K 24-—;
tuha sama K 12-—, 14-—, 16-—, blazina pod glavo K 3-—, 3-50,
4-—, pošlje po povzetju, zavoj zastoj, od K 10-— naprej franko

Max Berger, Deschenitz št. 1012, Böhmerwald.
Cenik o matracah, odejah, prevlečkih in vsemu drugemu blagu za
postelje zastoj in franko. — Kar ne dopade, se zameni ali denar
nazaj. 678

Posestvo na prodaj

v Bohovi pri Mariboru. — Lepa hiša in hlevi
itd. v najboljšem stanu. — Deset oralov naj-
boljše zemlje in sicer travnikov, njiv in gozda.
— Posestvo je res jako lepo in primerno; pra-
sanje pri g. Jože Schlambergerju, oštr v Hočah
39 tik kolodvora.

V Brežicah na Savi

na spodnjem Štajerskem je

vsako soboto veliki
svinjski sejem.

Cementne cevi, plate za tlak, truge za svinje
krmiti, truge za napajati, ter vse drugo cement-
no blago in cementne izdelke, nadalje apno,
portland- in roman-cement, ter vse vrste strešne
opeke ponujajo najceneje 578

F. ROGATSCH, izdelovanje cementnega blaga in trgovina
s stavbenim materialom, Maribor na Dr., Keiserstrasse 26.

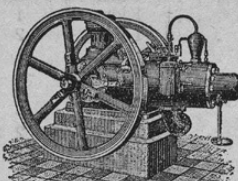
Garantirano originalna narurna vina.

Štajersko dobro deželno vino K 44-—
Štajersko namizno in iztočno vino K 48-—
Štajersko krepko vino iz gore K 52-—
Terrano rdeče krvno vino, vefelino K 52-—
Silvane. beli, fino namizno vino K 56-—
Rizling, beli, fino namizno vino K 60-—
pri 100 litrih prodaja in razpošilja vinska klet v veliki
poslopu sparkase

Otto Kuster, Celje na Štajerskem

Malo posestvo,

ki obstoji iz največ travnika, njive, gozda
vinograda (amerikanski nasad), primerno
za gospodarstvo z mlekom, 1 uro hoje od
ribora, se prod. Več se izve pri lastnici g
salia Purgei, Leitersberg P. Pössnitz.

Climax

motorji (Zweitakt)
surovo olje.

Najcenejši promet,
Nobene finančne ko-
trele. Najmanjša po-
treba vode. Noben
nevarnosti za razstrel

BACHRICH & Co., Dunaj
XIX/6 Heiligenstädterstr. 83. 68

C. Ackerman

urur
v Ptuj

priporeča svojo bogato in dobro
tiramo zalogo v

urah, zlatem in srebrnem bla

pod garancijo v najizvrstnejši izpeljavi. Vse v
stroko spadajoče blago dobi se pri meni po istih ce
kakor jih razglašajo veliki razpošiljevalci v svojih
k'h; pri meni se dobi vse po lastni izbiri in
šnjemu ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi
kakovosti.